

Przede wszystkim dane

Źródło: GUGiK

Nawet 429 mln zł chce pozyskać Główny Urząd Geodezji i Kartografii z Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa. Plany wyglądają ambitnie, choć diabeł – jak zwykle – tkwi w szczegółach.

Jerzy Królikowski

• CAPAP za 190 mln zł

Centrum Analiz Przestrzennych Administracji Publicznej to tak naprawdę 3 projekty w jednym. Z przyczyn proceduralnych GUGiK zdecydował się bowiem połączyć przedsięwzięcia CAPAP, TopoMapa oraz Polska3D+ planowane do realizacji w bieżącej perspektywie unijnej. CAPAP ma być odpowiedzią na potrzeby sygnalizowane przez użytkowników państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (PZGiK). Kilka tysięcy ankiet i dziesiątki spotkań przeprowadzonych przez GUGiK pokazało, że wprawdzie administracja publiczna jest świadoma korzyści płynących z wykorzystania geodanych, ale rzadko po nie sięga. Jest to spowodowane m.in. brakiem kompetencji, odpowiednich narzędzi, skomplikowanymi procedurami czy wreszcie niską jakością tychże danych. CAPAP ma te wszystkie problemy przynajmniej częściowo rozwiązać.

Zacznijmy od tego, że w ramach projektu powstaną nowe lub udoskonalone e-usługi (pierwotny cel CAPAP-u) – skierowane przede wszystkim do administracji publicznej, choć niektóre będą dostępne również dla obywateli i biznesu. W planach jest 8 kategorii serwisów:

- analizowanie danych przestrzennych (mają to być nie tylko proste analizy, ale np. wyznaczanie potencjału energii słonecznej czy analizy zacienienia),
- podnoszenie jakości danych przestrzennych zewnętrznego dysponenta (np. przez sprawdzenie ich zgodności ze słownikami i danymi referencyjnymi),
- kursy e-learningowe w zakresie korzystania z danych przestrzennych i związanych z nimi usług,
- udostępnianie danych PZGiK (w tym danych 3D oraz nowych map topograficznych i tematycznych),

- udostępnianie danych w standardzie INSPIRE (w szczególności budynków 3D),
- geokodowanie i odwrotne geokodowanie,

- zgłaszanie błędów danych PZGiK,
- zarządzania metadanymi.

Drugi filar projektu to opracowanie nowych danych 3D (pierwotny cel projektu Polska3D+). Obecnie opracowania z lotniczego skanowania laserowego (chmura punktów oraz modele terenu i pokrycia terenu) są gotowe dla 93% powierzchni Polski. Celem CAPAP-u będzie nie tylko osiągnięcie 100%, ale także zaktualizowanie tych zbiorów dla wybranych obszarów miejskich. GUGiK planuje ponadto opracować trójwymiarowe modele zabudowy dla całego kraju.

Trzeci element projektu to opracowanie nowych map kraju (pierwotny cel projektu TopoMapa). Obecnie trwają prace w przetargu GUGiK na 1,4 tys. arkuszy mapy topograficznej w skali 1:10 000, a kolejne opracowania powstają w ramach zamówień urzędów marszałkowskich. Brak jest jednak map w skalach mniejszych, które byłyby zgodne z obowiązującymi standardami. Dzięki CAPAP-owi i to ma się zmienić. Korzystając z gotowej już bazy danych obiektów topograficznych oraz automatycznej generalizacji kartograficznej, GUGiK zamierza pokryć 70% powierzchni kraju opracowaniami w skalach od 1:25 000 do 1:100 000 oraz cały kraj mapami 1:250 000 – 1:1 000 000. W planach są również mapy dla niewidomych i słabowidzących.

Łącznie w projekcie CAPAP 97,8 mln zł przewidziano na pozyskanie danych, 36,6 mln zł na infrastrukturę informatyczną, 33,7 mln zł na e-usługi i 19,4 mln zł na zarządzenie projektem.

• ZSIN II za 152 mln zł

„ZSIN faza II” – jak sama nazwa wskazuje – ma być kontynuacją kończącego się

w tym roku projektu „ZSIN faza I”. W jego ramach kosztem 74 mln zł budowany i wdrażany jest zintegrowany system informacji o nieruchomościach gromadzący dane ewidencyjne ze wszystkich powiatów, tworzone są e-usługi ułatwiające wymianę i wykorzystanie danych EGIB, a w 58 powiatach z 5 województw trwa modernizacja EGIB oraz jej dostosowanie do wymagań ZSIN.

W drugiej fazie zapowiada się znacznie więcej pracy. Przewidywany koszt projektu jest bowiem dwukrotnie większy. Zdecydowanie najwięcej, bo blisko 128 mln zł, pochłonie przetwarzanie danych EGIB – ich modernizacja i konwersja (w ramach fazy I wydano na ten cel 61 mln zł). Zadanie to będzie realizowane wspólnie z chętnymi samorządami i finansowane nie tylko z POPC, ale także z regionalnych programów operacyjnych. Na razie trudno powiedzieć, jakie konkretnie powiaty zostaną objęte tymi pracami i jaki będzie ich zakres. Wciąż trwają bowiem rozmowy z samorządami, głównie związkami celowymi powiatów, które pozwolą określić wkład GUGiK, powiatów oraz województw. Już teraz wiadomo jednak, że samorządów chętnych do udziału w tym projekcie nie brakuje. Tylko w zeszłym roku GUGiK podpisał w tej sprawie listy intencyjne ze związkami powiatów z 7 województw, a wcześniej – z czterema innymi. Kolejne związki są już ponoć w trakcie zawiązywania.

7 mln zł przewidziano na nowe e-usługi przeznaczone przede wszystkim dla administracji publicznej. Mają one umożliwiać:

- publikowanie informacji o średnich cenach transakcyjnych nieruchomości,
- harmonizację rejestrów publicznych mających znaczenie dla baz włączonych do ZSIN (chodzi tu np. o rejestry form ochrony przyrody, zabytków, ewidencje miejscowości, ulic i adresów oraz ewentualnie o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego),

- ocenę integralności i spójności danych EGIB za pomocą wskaźników jakościowych i ilościowych zadanych przez użytkownika,

- przetwarzanie danych przestrzennych ze zbiorów Centralnego Repozytorium w połączeniu z danymi mającymi znaczenie dla innych rejestrów włączonych do ZSIN,

- przekazywanie wybranych informacji pochodzących z aktów notarialnych za pomocą zestandaryzowanych dokumentów elektronicznych do rejestrów włączonych do ZSIN (czyli np. do starostw i urzędów skarbowych).

• K-GESUT za 87 mln zł

Podobnie do II fazy ZSIN prezentują się cele projektu K-GESUT, tyle że koncentruje się on na bazach geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu. Również i w tym przypadku GUGiK chce podnieść jakość baz prowadzonych przez starostwa i jednocześnie rozwijać powiązaną z nimi krajową bazę.

Z danych GUGiK wynika, że 90% powiatów posiada już oprogramowanie do prowadzenia GESUT, ale tylko 15% faktycznie założyło ten rejestr, z czego w dużej części przypadków wymagają one jeszcze sporych nakładów pracy. Projekt K-GESUT ma to zmienić. Po pierwsze, poprzez dostosowanie powiatowych danych do obowiązujących standardów, na co ma trafić 71,2 mln zł. Podobnie jak w II fazie ZSIN, również i w tym przypadku miejsce i zakres realizacji prac będą uzależnione od rozmów z samorządowcami, a także od pozyskanych przez nich pieniędzy z innych źródeł – środków własnych oraz dotacji z regionalnych programów operacyjnych. Te dodatkowe fundusze będą szczególnie istotne, gdyż w projekcie K-GESUT nie uwzględniono inwestycji w kolejny ważny rejestr, jakim jest BDOT500.

4,2 mln zł przewidziano natomiast na rozbudowę systemu zarządzania K-GESUT. Przypomnijmy, że budowano go w latach 2011-13. Na razie próbnie zasílono go danymi z 50 powiatów, przy czym spora ich część nie przeszła kontroli jakości. Po rozbudowie system ma oferować następujące e-usługi:

- subskrypcja dedykowanych kompozycji danych K-GESUT,

- weryfikacja dostępności sieci uzbrojenia terenu dla zadanej działki lub ich grupy,

- tworzenie kompozycji danych K-GESUT dla wybranego obszaru,

- ocena integralności i spójności danych sieci uzbrojenia terenu (ta usługa już istnieje, ale ma zostać rozbudowana).

Przetargi planowane przez GUGiK w ramach PO Polska Cyfrowa

Projekt	Przedmiot zamówienia	Termin ogłoszenia
CAPAP	Zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem	IV kw. 2015
CAPAP	Przygotowanie konferencji oraz seminariów	IV kw. 2015
CAPAP	Usługi wsparcia projektu	IV kw. 2015
CAPAP	Pozyskanie danych wysokościowych	IV kw. 2015
CAPAP	Kontrola danych wysokościowych	IV kw. 2015
CAPAP	Opracowanie map w skalach od 1:10 000 do 1:1 000 000	IV kw. 2015
K-GESUT	Usługi doradcze i wsparcie techniczne	IV kw. 2015
K-GESUT	Zakup sprzętu komputerowego wraz z oprogramowaniem	IV kw. 2015
ZSIN faza II	Zamówienie na usługi doradcze i wsparcie techniczne	IV kw. 2015
CAPAP	Kontrola produktów kartograficznych	I kw. 2016
CAPAP	Dostawa, utrzymanie oraz zapewnienie ciągłości działania infrastruktury	I kw. 2016
CAPAP	Wytworzenie narzędzi do analiz	I kw. 2016
CAPAP	Budowa systemu automatycznej generalizacji, redakcji i produkcji kartograficznej	I kw. 2016
CAPAP	Prowadzenie działań strategicznych w zakresie promocji przez cały okres realizacji projektu	I kw. 2016
K-GESUT	Dostawa infrastruktury informatycznej	I kw. 2016
K-GESUT	Promocją projektu	I kw. 2016
ZSIN faza II	Dostawa infrastruktury sprzętowo-programowej	I kw. 2016
ZSIN faza II	Dostosowanie EGIB i kontrola	I kw. 2016
CAPAP	Opracowanie wybranych materiałów promocyjnych	II kw. 2016
CAPAP	Przygotowanie materiałów informacyjnych o projekcie	II kw. 2016
K-GESUT	Rozbudowa systemu zarządzania K-GESUT	II kw. 2016
K-GESUT	Dostosowanie i kontrola danych	II kw. 2016
ZSIN faza II	Dostarczenie e-usług ZSIN	II kw. 2016
CAPAP	Przetworzenie do postaci cyfrowej dokumentacji PZGiK	III kw. 2016
CAPAP	Budowa modeli 3D budynków	IV kw. 2016
CAPAP	Kontrola modeli 3D budynków	IV kw. 2016
K-GESUT	Dostosowanie i kontrola danych	IV kw. 2016
K-GESUT	Szkolenia użytkowników	IV kw. 2016
ZSIN faza II	Zamówienie na promocję projektu	IV kw. 2016
CAPAP	Mapy dla słabowidzących i niewidomych	IV kw. 2017

Część z powyższych serwisów pozwoli również na zgłaszanie błędów w bazie GESUT, usprawniając aktualizację tej ewidencji.

• Lepsza perspektywa?

Dokumentacje projektów CAPAP, ZSIN II oraz K-GESUT mają zostać złożone do POPC na początku maja br. Wysokie oceny wystawione tym przedsięwzięciom w ramach tzw. preselekcji pozwalają przypuszczać, że wszystkie doczekają się realizacji. Czy oznacza to tłuste lata dla geodezji? Lepiej studiujmy optymizm. W „starej perspektywie” geodezja też otrzymała pokaźny zastrzyk pieniędzy, a zamiast o tłustych latach można mówić raczej o sporym niedosyć. Firmy liczyły na impuls do rozwoju, a otrzymały kroplówkę. Powiaty chciały scyfryzo-

wać bazy, a w wielu starostwach wciąż królują analogi. Przyczyny tego stanu są oczywiście złożone, choć nie bez znaczenia były nieprzemysłane pomysły na niektóre projekty. Wspomnijmy choćby o Module SDI i aplikacji EMUiA czy – na poziomie regionalnym – o niesławnym dolnośląskim „portalu za 66 mln”.

Warto wyciągnąć nauczkę z tych doświadczeń i – póki jeszcze czas – wpływać na GUGiK, by wypracował jak najlepszy ostateczny kształt projektów. Podczas kwietniowych prezentacji tych trzech przedsięwzięć w siedzibie Urzędu było wprawdzie sporo słuchaczy, ale nie padły z ich strony niemal żadne pytania o szczegóły. A tych powinno być sporo, choćby o planowane kryteria wyboru ofert. Teraz jest ostatni dzwonek, by je zadać. ■